UNIVERSITI TEKNOLOGI MARA
CAWANGAN KELANTAN

TRANSKRIP WAWANCARA BERSAMA

KOPERAL SHAHUL HAMEED BIN MD RASHID

TENTANG LATAR BELAKANG, PENGALAMAN DAN SUMBANGAN BELIAU DALAM ANGKATAN TENTERA MALAYSIA (ATM)

OLEH:

AZMA BINTI AWANG

2009831992

RAJA NUR NUJHANA BINTI RAJA HARUN

2008250024

PROJEK INI DIMAJUKAN KEPADA

FAKULTI PENGURUSAN MAKLUMAT CAWANGAN KELANTAN

BAGI MEMENUHI KEPERLUAN KURSUS

IMR 603 – PENDOKUMENTASIAN SEJARAH LISAN

SEMESTER 08 (SEPT 2013 – JAN 2014)

TRANSKRIP WAWANCARA BERSAMA
KOPERAL SHAHUL HAMEED BIN MD RASHID
TENTANG LATAR BELAKANG, PENGALAMAN DAN SUMBANGAN BELIAU DALAM ANGKATAN TENTERA MALAYSIA (ATM)

OLEH:

AZMA BINTI AWANG

2009831992

RAJA NUR NUJHANA BINTI RAJA HARUN

2008250024

PROJEK INI DIMAJUKAN KEPADA

FAKULTI PENGURUSAN MAKLUMAT CAWANGAN KELANTAN

BAGI MEMENUHI KEPERLUAN KURSUS

IMR 603 – PENDOKUMENTASIAN SEJARAH LISAN

SEMESTER 08 (SEPT 2013 – JAN 2014)

ISI KANDUNGAN

TAJUK	MUKA SURAT
Penghargaan	i
Abstrak	ii
Biodata Tokoh	1
Pengenalan	2-4
Transkrip	
Bahagian A	5-14
Bahagian B	15-45
Bahagian C	46-53
Senarai soalan	54-61
Log Temubual	62-64
Indeks	65-66
Rujukan	67
Lampiran	
Surat Perjanjian	
Gambar 1: Pingat Perkhidmatan Awam (PPA)	
Gambar 2: Pingat Perkhidmatan Setia (PPS)	
Gambar 3: Sijil Anugerah Pencapaian Cemerlang 1997 (APC)	
Gambar 4 : Sesi Temubual	
Gambar 5 : Tokoh dan pelajar yang terlibat	

PENGHARGAAN

PENGHARGAAN

Alhamdulillah, syukur ke hadrat Ilahi kerana dengan limpah izin dan kurniaNya dapat kami melaksanakan wawancara bersama tokoh yang dipilih iaitu Koperal Shahul Hameed bin Mohd Rashid. Dengan demikian, kami juga dapat menyiapkan transkrip yang lengkap tentang wawancara tersebut. Wawancara ini adalah untuk memenuhi keperluan Kursus IMR 603 iaitu Pendokumentasian Sejarah Lisan bagi semester 08, sesi September 2013 hingga Januari 2014.

Terlebih dahulu saya ingin mengucapkan jutaan terima kasih kepada pensyarah kami iaitu Puan Nor Kamariah binti Chik yang telah banyak memberi tunjuk ajar tentang subjek ini. Beliau juga telah memberi garis panduan yang lengkap untuk menyiapkan transkrip ini mengikut prosedur sebagaimana yang dikehendaki.

Selain itu, kami juga mengucapkan ribuan terima kasih kepada Koperal Shahul Hameed bin Mohd Rashid kerana memberi kerjasama sepenuhnya untuk berkongsi pengalaman beliau dalam bidang ketenteraan dan secara tidak langsung kami berterima kasih juga kepada keluarga beliau.

Sekian, terima kasih.

ABSTRAK

ABSTRAK

Abstrak: *Pendokumentasian Sejarah Lisan ini tentang pengalaman seorang tokoh daripada bidang ketenteraan. Beliau ialah Koperal Shahul Hamid bin Muhd Rashid. Wawancara tersebut diadakan di rumah beliau pada 16 Disember 2013, pada jam 11.00 pagi hingga 12.30 tengahari. Berdasarkan wawancara yang telah dibuat, pelbagai pengalaman yang telah dikongsi oleh beliau. Perkara-perkara yang ditemuramah adalah berkaitan tentang latar belakang, kerjaya, anugerah dan sumbangan beliau sepanjang berkhidmat dalam bidang ketenteraan. Beliau telah berkhidmat di dalam tentera selama dua puluh tiga tahun. Semasa wawancara diadakan, terdapat beberapa masalah yang tidak dapat dielakkan. Walaupun wawancara tersebut hanya melibatkan pelajar dan tokoh, tetapi pada masa yang sama terdapat banyak gangguan persekitaran yang tidak dijangka. Walau bagaimana pun, wawancara tersebut berjaya disiapkan sepenuhnya.*

***Kata Kunci**: Pendokumentasian Sejarah Lisan, Koperal Shahul Hameed bin Md Rashid, latar belakang, kerjaya, sumbangan dan anugerah.*

BIODATA TOKOH

BIODATA TOKOH

Nama	Shahul Hameed Bin Muthu Krishnan @ Md Rashid
No. Kad Pengenalan	610827115315
Tarikh Lahir	27 Ogos 1961
Alamat	Lot 2059, Kg. Wakaf Stan Kubang Kerian, 16150 Kota Bharu, Kelantan.
No. Telefon	011-29298140
Kelulusan	SRP (Sijil Rendah Pelajaran)
Tahun Dilantik Tentera	1981
Tahun Dilantik Lanskopral	1987
Tahun Dilantik Kopral	2000
Tarikh Bersara	01.01.2000 (Tamat Perkhidmatan)
Nama Isteri	Azlina Binti Mat Salleh
Tahun Perkahwinan	1983
Bilangan Anak	12 Orang
Pekerjaan	Tentera (1981 sehingga 2012)
	Pengusaha Kanopi dan Katering (sekarang)

PENGENALAN

PENGENALAN

SEJARAH TENTERA DARAT MALAYSIA

Sejarah Tentera Darat Malaysia bermula dengan usaha untuk menubuhkan satu pasukan pertahanan yang dianggotai oleh anak-anak Melayu. Usaha ini bermula semenjak tahun 1902 lagi. Banyak perbincangan oleh Raja-Raja Melayu dan Penasihat-Penasihat British telah dijalankan bagi mewujudkan pasukan ini. Dalam tahun 1913, Almarhum DYMM Yang Dipertuan Besar Negeri Sembilan, Tunku Muhamad Ibni Yam Tunku Antah, DYMM Sultan Perak, Sultan Alang Iskandar Shah, Almarhum Raja Dihilir Perak, Raja Sir Chulan dan Allahyarham Undang Rembau, Datuk Abdullah bin Haji Damad telah menyuarakan hasrat menubuhkan pasukan Askar Melayu.

Hasrat Raja-Raja ini telah menjadi kenyataan apabila di dalam Persidangan Majlis Mesyuarat Persekutuan pada 23 Januari 1933, Rang Undang-Undang Askar Melayu telah diluluskan dan dikenali sebagai Undang-Undang No. 11.

PANGKAT-PANGKAT DALAM TENTERA DARAT MALAYSIA

Terdapat 17 susr galur pangkat dalam TDM bermula daripada Prebet sehingga ke Jeneral yang boleh dibahagikan kepada dua kategori iaitu kumpulan Pegawai dan kumpulan Lain-lain Pangkat (LLP). Kumpulan Pegawai bermula daripada Leftenan Muda hingga ke Jeneral iaitu:

i. Kumpulan Pegawai Kanan – (Leftenan Kolonel, Kolonel, Brigedier Jeneral, Mejar Jeneral, Leftenan Jeneral dan Jeneral)

ii. Kumpulan Pegawai Medan – (terdiri daripada pegawai-pegawai berpangkat Mejar)

iii. Kumpulan Pegawai Muda – (Leftenan Muda, Leftenan, Kapten)

Kumpulan Lain-lain Pangkat bermula dari Prebet sehingga Pegawai Waren 1 dan terbahagi kepada tiga kelompok iaitu:

i. Kumpulan Pegawai Tanpa Tauliah (PTT) Kanan – (Sarjan, Staf Sarjan, Pegawai Waren 2, Pegawai Waren 1)

ii. Kumpulan Pegawai Tanpa Tauliah (PTT) Rendah – (Lanskoperal, Koperal)

iii. Prebet – (Tidak memepunyai pangkat)

LOGO TENTERA DARAT MALAYSIA

ANUGERAH TOKOH

i. Pingat Perkhidmatan Awam (PPA)

Pingat ini dikurniakan kepada penerimaan sebagai menghargai perkhdmatan yang cemerlang di dalam pasukan keselamatan atau pasukan-pasukan yang berpakaian seragam. Lambang pengurniaan ini berbentuk pingat bulat diperbuat daripada perak.

ii. Pingat Perkhidmatan Setia (PPS)

Pingat ini dianugerahkan kepada penerima sebagai penghargaan yang baik di dalam pasukan keselamatan atau pasukan-pasukan yang berpakaian seragam. Lambang pingat ini berbentuk bulat diperbuat daripada gangsa.

TRANSKRIP

TRANSKRIP

Petunjuk:

PR: PUAN RAJA
KN: KOP. NASIR

BAHAGIAN A: LATAR BELAKANG TOKOH

PR : Assalaamualaikum. Saya Raja Nur Nujhana binti Raja Harun dari UITM Kota Bharu. Kami akan menemubual tuan tentang latar belakang dan juga kerjaya serta sumbangan tuan sebagai seorang tentera.

KN : Ya.

PR : **Tuan apa khabar?**

KN : Baik, Alhamdulillah.

PR : **Ceritakan *sikit* [sedikit] nama penuh tuan?**

KN : Nama penuh saya Shahul Hameed bin Md Rashid.

PR : **Apakah nama panggilan atau gelaran?**

KN : Nama di kampung *ni* [ini] orang panggil Nasir.

PR : **Nasir sahaja?**

KN : Ya.

PR : **Di manakah tempat kelahiran tuan?**

KN : Tempat lahir saya di Terengganu.

PR : **Terengganu?**

KN : Kemaman. (kedengaran suara kanak-kanak)

PR : **Kemaman ya? (kedengaran suara kanak-kanak)**

KN : Ya.

PR : **Boleh tuan ceritakan sedikit tentang latar belakang tuan?**

KN : Latar belakang saya maknanya, saya ceburi dalam askar *ni* [ini] semasa umur *dalam* [lebih kurang] sembilan belas tahun [19 tahun]. Jadi, dalam perkhidmatan *tu* [itu] *banyak la* [banyak juga] saya pergi ke luar negara. Pergi di *Filiphine*, [Filiphina] Indonesia dan Thailand.

PR : **Nama ayah *pulak* [pula]?**

KN : Ayah saya *ni* [ini] orang kata *dah* [sudah] *tak ada dah* [tiada lagi]. Saya *duduk* [tinggal] dengan *mak* [emak] angkat. Jadi, ibu saya *dah tak ada jugak* [sudah meninggal juga]. *Tapi* [tetapi] yang saya tahu ibu saya (terbatuk) sudah meninggal di Johor.

PR : **Di mana tuan tinggal selepas dilahirkan? (bunyi kertas)**

KN : Selepas dilahirkan saya tinggal di Kemaman.

PR : **Berapa umur tuan sekarang?**

KN : Sekarang lima puluh tiga [53 tahun]

PR : **(suara kanak-kanak)Anak yang ke berapa?**

KN : Anak bongsu. [Maksud beliau anak bongsu dari keluarga angkat]

PR : **Berapa orang adik beradik?**

KN : Adik beradik saya *sorang* [seorang] sahaja. [Maksudnya beliau anak tunggal]

PR : **Apa hobi tuan masa lapang?**

KN : Saya *ni* [ini] masa lapang saya. Apa *ni* [ini]. Mesin rumput *jela* [sahaja]. *Tu aje* [Itu sahaja].

PR : **Semasa dahulu, ayah dan ibu tuan *ni* [ini] bekerja sebagai apa?**

KN : Ibu hanya menjual kain-kain *itula* [sahaja], (bunyi kerusi) barang-barang kemas. *Ayah kapten kapal Singapore* [Ayah bekerja sebagai kapten kapal di Singapura].

PR : **Boleh ceritakan sedikit mengenai pendidikan terawal yang tuan dapat?**

KN : Pendidikan saya *sampai* [sehingga] *LCE* [Lower Certificate Examination] sahaja.

PR : ***LCE* [Lower Certificate Examination]?**

KN : Tingkatan *tiga* [3], masa *dulu* [dahulu] *LCE* [Lower Certificate Examination].

PR : **Di mana tuan bersekolah semasa (bunyi gangguan) di sekolah rendah dan sekolah menengah?**

KN : Sekolah kebangsaan saya, di Sekolah Kebangsaan Wakaf Stan dan sekolah menengah, di Kubang Kerian. Sekolah Menengah Kubang Kerian.

PR : **Apa pencapaian tuan di bidang akademik dan di bidang ko-kurikulum?**

KN : *Tu* [Yang itu] *kira* [dikatakan] lulus *gitu halah* [begitu sahaja].

PR : **Dalam bidang ko-kurikulum, minat *sukea* [sukan] *ko* [ke]?**

KN : Itu [Merujuk kepada soalan] *tak* [tidak] minat sukan.

PR : ***Tak* [tidak] minat sukan maksudnya *tak* [tidak] pernah masuk [sertai] (suara kanak-kanak) pertandingan?**

KN : *Ada* [Sertai]. *Di sekolah tu adala* [Sertai pertandingan sukan di sekolah]. *Sukan*

lari [Acara larian] *dua ratus meter* [200 meter], *tiga ratus meter* [300 meter], *seribu lima ratus* [1500 meter]. *Tu yang saya masukla* [Itu sukan yang saya sertai].

PR : **Selepas sekolah menengah *tu* [itu], adakah tuan menyambung pengajian di institusi tertinggi?**

KN : *Tak ada dah* [Tidak].

PR : **Terus bekerja?**

KN : *Terus* [Ya]. *Cukup umur* [Semasa umur] *lapan belas* [18 tahun] saya *masuk* [sertai] tentera.

PR : **Kelulusan tertinggi yang tuan ada?**

KN : *Itulah* [Hanya] akademik *sampai* [sehingga] tingkatan *tiga* [3] sahaja.

PR : **Lepas *tu* [itu] tak [tidak] sambung belajar?**

KN : *Tak* [tidak] sambung belajar.

PR : ***Nak tanya pasal* [Hendak bertanya tentang] data keluarga. Pada tahun berapa (bunyi sesuatu) tuan mendirikan rumah tangga?**

KN : Tahun *Sembilan belas lapan puluh tiga* [1983].

PR : **Nama isteri tuan?**

KN : Azlina Mat Salleh.

PR : **Di mana beliau dilahirkan? (suara kanak-kanak)**

KN : Di Pasir Puteh. [Beliau dilahirkan di Pasir Puteh]

PR : **Adakah isteri tuan bekerja?**

KN : *Tak ada* [tidak], suri rumah sepenuh masa.

PR : **Sudah berapa lama tuan mendirikan rumah tangga?**

KN : *Lapan puluh tiga* [tahun 1983]. *Ni kiranya* [sekarang sudah] (sambil bertanya) *tiga puluh* [30] tahun. Hampir *tiga puluh* [30] tahun.

PR : **Berapa orang anak tuan sekarang?**

KN : *Dua belas* [12 orang].

PR : **Bilangan perempuan dan bilangan anak lelaki?**

KN : Lelaki, tujuh [7 orang].

PR : **Anak perempuan?**

KN : (sambil bertanya) Lima [5 orang perempuan].

PR : **Boleh ceritakan serba sedikit mengenai anak tuan daripada anak sulung *sampai* [sehingga] anak bongsu?**

KN : (Ketawa)Terlampau ramai, *nak* [hendak] cerita pun *tak* [tidak] boleh.

PR : ***Tak* [Tidak]. Maksudnya *bagitahu* [beritahu] nama, *pah tu* [selepas itu] umur *dia* [mereka].**

KN : Anak pertama, nama Nurul Alimi. Yang kedua Nurul-- Yang pertama *tu* [itu] *dua puluh lapan* [berumur 28 tahun]. Nurul Alizam *dua puluh enam* [berumur 26 tahun]. Mohd Syahiran (sambil bertanya) *dua lima* [berumur dua puluh lima] [25 tahun]. Nurul Nasuha *dua puluh empat* [berumur 24 tahun]. Mohd Syazwan *dua puluh dua* [berumur 22 tahun]. Sekarang dia berkhidmat di Angkatan Tentera Malaysia di Seremban. Mohd Tarmizi *dua puluh satu* [berumur 21 tahun]. Mohd Shahrul Azam (sambil bertanya) *sembilan belas [berumur 19 tahun].* Mohd Nazrul Syazwan *enam belas* [berumur 16 tahun]. Mohd Sharizal (sambil bertanya) *lima belas* [berumur 15 tahun]. Nurul Syazwani *sebelas tahun* [berumr 11 tahun]. Mohd Ikmal Hakim *lapan tahun* [berumur 8 tahun]. Mohd Hafiz Firdaus tiga *tahun dua bulan* [berumur 3 tahun dua bulan*]*. Itu sahaja anak saya.

PR : **Apa kerjaya yang mereka ada? Maksudnya *berapa oghe hok kijo*, [orang yang bekerja], *berapo oghe hok dok* [berapa orang yang tidak bekerja]? (suara kanak-kanak)**

KN : Sekarang *ni* [ini] anak yang bekerja, Mohd Syazwan. *Bekerja angkatan tentera* [Bekerja sebagai Angakatan Tentera]. *Pah tu*, [Selepas itu,] Mohd Zulazam *di Perodua Wakaf Che Yeh* [bekerja di Perodua Wakaf Yeh]. Dua sahaja yang bekerja.

PR : **Berapa orang yang telah mendirikan rumah tangga?**

KN : *Dua* [2 orang].(suara kanak-kanak)

PR : **Anak yang masih bersekolah?**

KN : *Empat* [4 orang] lagi.

PR : **Boleh ceritakan sedikit tentang cara hidup tuan pada masa kecil?**

KN : Saya *nak* [hendak] ceritakan pun *tak* [tidak] boleh *pasal* [sebab] saya pun orang bela masa *kecik* [kecil] lagi. *Masa umur saya* [Ketika saya berumur] dua [2] bulan lagi orang bela saya.

PR : **Memang dari kecil lagi *duduk* [tinggal] dengan keluarga angkat la [ya]?**

KN : *Daripada keluarga angkat* [Ya, daripada keluarga angkat]. *Pasal* [Sebab] dari Terengganu jadi, keluarga angkat saya *ni* [ini] *enam* [6] orang dia bela anak angkat. *Pah tu*, [Lepas itu,] dia bagi ke, agih ke waris-waris yang terdekat. Bagi-bagikan. Jadi, kakak sayanya sekali dengan anak angkat *tu* [itu], cikgu Sungai Petani.- - ramai juga, *enam* [6] orang. *Pah tu*, [Lepas itu,] dia bagi agih-

agihkan ke waris-waris. Yang hantar ke *Singapore* [Singapura] tiga [3] orang.

PR : **Ada juga [maksudnya yang dihantar ke Singapura]?**

KN : Ya.

PR : ***Macam mana pulak*** **[Bagaimana pula] dengan cara tuan bersosial?**

KN : Maksudnya?

PR : **Pergaulan ke?**

KN : Pergaulan biasa *saja* [sahaja]. Walaupun *bin lain-lain* [keluarga angkat] pun, *macam* [seperti] adik beradik.

PR : **(suara kanak-kanak)Penjaga atau *mak* [emak] angkat *tu* [itu] keluarga ke institusi yang menjaga?**

KN : Dia *tu* [itu] *kiranya* [maknanya], *dah* [apabila] orang bagi anak *kat* [pada] dia. Saya dengan dia *nya tak jadi macam mana* [pun tiada hubungan], *tak jadi apa-apa* [tiada pertalian]. Dia *ambik* [ambil] anak angkat *tu*, [itu,] dia bela. Orang bagi anak, dia bela.

PR : ***Mak*** **[Emak] angkat dengan ayah angkat *tu tak dok anok* [itu tiada anak]?**

KN : Ya. Dia bela, bila balik *sini* [ke sini] dia bagi ke waris-waris, yang *tak ada* [tiada] anak, dia bagi. (kedengaran suara kanak-kanak)

PR : **Berapakah bilangan cucu?**

KN : Cucu *sorang baru* [baru seorang]. *Kira nak* [maknanya akan] masuk dua *dah ni* [tidak lama lagi], jangka *bulan dua belas* [bulan 12 iaitu bulan Disember] *ni* [ini]

TAMAT BAHAGIAN A

BAHAGIAN B: KERJAYA

PR : **Tahun berapa *masuk* [sertai] tentera?**

KN : Tarikh masuk *satu haribulan satu tahun lapan puluh* [01.01.1980].

PR : **Boleh tuan ceritakan sedikit semasa apa *ni* [ini] *nak* [hendak] menyertai tentera *tu* [itu]? Maksud minat *ke lagu mana* [atau bagaimana]?**

KN : Masa *tu* [itu] minat dalam tentera. Jadi, saya pergi temuduga *dua*, [2], *tiga* [3] kali tidak dapat. Masalahnya *kita* [saya] buat ujian, gagal. Cuba-cuba sampai dapat saya cuba. Sampai *buleh* [boleh], maksudnya *masuk* [sertai] tentera.

PR : **(Kedengaran suara kanak-kanak) *Mano tepat hok temuduga tu* [Di mana tempat temuduga]?**

KN : Temuduga di *Pengkalan Chepa*, Kem *Pengkalan Chepa* [sebuah daerah di negeri Kelantan].

PR : **Ramai la orang *gi* [pergi] masa *tu* [itu]?**

KN : Lebih kurang *tiga ratus* [300] orang ada.

PR : ***Laki ke puan ke* [Lelaki atau perempuan]?(suara kanak-kanak)**

KN : *Laki saja* [Lelaki sahaja] *masa tu* [ketika itu]. Selepas pada *tiga* [3] bulan baru ada rekrut wanita.

PR : **Ada juga bangsa lain masa temuduga?**

KN : Semua orang, boleh dikatakan semua bangsa ada. India ada, Iban ada, China pun ada.

PR : **Berapa kali temuduga dapat tu [itu]?**

KN : Masa temuduga di *Pengkalan Chepa* [sebuah daerah di negeri Kelantan] hanya sekali sahaja.

PR : ***Temuduga hok gagal tu gi temuduga mano?* [Di mana temuduga yang gagal]?**

KN : Banyak. *Tanah Merah* pergi, *Pasir Puteh* pergi, *Machang* pergi [Ketiga-tiga daerah di negeri Kelantan.] *Tiga* [3] tempat yang gagal.

PR : **Pada tahun berapa masa temuduga *tu* [itu]? (Suara kanak-kanak)**

KN : Temuduga *tu* [itu] *bulan dua belas tahun lapan puluh* [bulan 12 tahun 1980*]*. *Tarikh tu saya tak ingat dah* [Saya sudah lupa tarikh tersebut].

PR	:	**(bunyi motor) Selepas dapat temuduga *tu* [itu] apa *ni* [ini], *nak* [hendak] rekrut *tu* [itu] *kat mana* [di mana]? (suara kanak-kanak)**
KN	:	Saya menjalani latihan rekrut di Port Dickson, (suara kana-kanak) Negeri Sembilan selama *empat* [4] bulan. Pasal [Sebab] *'intake'* [pengambilan] saya ni *'intake'* [pengambilan] percubaan *empat* [4] bulan. Sebelum *ni* [ini] dia buat *enam* [6] bulan. Jadi, masa buat *ni*, [ini] *'intake'* [pengambilan] percubaan dia buat empat [4] bulan.
PR	:	**Tarikh bermula rekrut?**
KN	:	Tarikh *satu haribulan satu tahun lapan puluh satu* [01.01.1981] rasanya.
PR	:	**Boleh ceritakan sedikit pengalaman masa rekrut?**
KN	:	Memang pahit maung. Rekrut masa *dulu* [dahulu], rekrut *ni halah* [ini adalah] memang teruk. *Ke hulu ke hilir ke hulu ke hilir* [Terkejar-kejar], memang *tak ada* [tiada] masa untuk rehat. Jadi, *halah* [iaitu] boleh dikatakan *banyak* [ramai] juga yang *lari* [keluar] tidak tahan dengan rekrut. Orang kata rekrut yang *dulu* [dahulu] dengan sekarang *tak serupa dah* [sudah tidak sama].

PR : **Masa dalam rekrut *tu* [itu] bangsa lain pun ada *juga* [bersama]?**

KN : Ya. Ada.

PR : **Semua lelaki?(suara kanak-kanak)**

KN : Semua lelaki. Dia ada *A Kompeni, B Kompeni, C Kompeni, F Kompeni* [Kumpulan-kumpulan platun]. Empat [4] Kompeni masa *tu* [itu].

PR : **Apa kompeni asal platun (bunyi gangguan) semasa menyertai rekrut tu?**

KN : Saya duduk Kompeni F, *Kompeni* [kumpulan] platun tiga puluh Sembilan [39]. Platun saya seramai empat puluh [40] orang. (suara kanak-kanak)

PR : **Boleh ceritakan sedikit semasa awal hari pertama rekrut hingga hari akhir rekrut?**

KN : Memang mencabar. Semasa buat latihan *tu* [itu], memang ikut prosedur dia buat latihan *tu*, [itu] memang *halah* [betul] memang mencabar masa *tu* [itu]. *Dulu* [Dahulu] dengan sekarang memang *tak* [tidak] sama. Saya juga dilantik sebagai 'squad leader' dalam platun saya sebagai ketua platun dalam platun saya *tu* [itu]. Jadi, maksudnya rekrut ni [ini] memang mencabar masa buat latihan *ni* [ini]. *Macam*

[seperti] latihan hutan, menembak, baling bom, dan buat perairan di pantai.(suara kanak-kanak)

PR : **Semasa latihan *tu tak ada* [itu tidak ada] bertempur dengan musuh. *Tak ada* [Tidak ada]?**

KN : *Masa tu* [Semasa itu] *tak ada* [tidak ada] lagi. Masa latihan recruit *ni* [ini] memang *tak ada* [tidak ada].

PR : **Tarikh tamat recruit?**

KN : Tarikh tamat rekrut. Saya *dah* [sudah] lupa tarikh *tu* [itu]. *Tak ingat dah tu* [Sudah tidak ingat].

PR : **Boleh ceritakan sedikit, (bunyi motor) selepas tamat rekrut *tu* [itu] di hantar ke mana?**

KN : Selepas saya tamat latihan, saya telah masuk ke *Rejimen Askar Melayu DiRaja* [RAMD], Tiga Puluh Satu [31] RAMD di Kem Kepala Batas, Alor Setar, Kedah.

PR : **Yang *tu* [itu] tempat yang terawal?**

KN : --- Daripada lepas rekrut, saya pergi ke Tiga Puluh Satu Melayu dahulu di Kuala Lumpur, Kem Kementah. Masa *tu* [itu] askar melayu baru ditubuh. Jadi, selepas pada saya duduk di Kementah, Kem Kuala

Lumpur, saya dipindah di Kem Gurun. Kem Gurun tu [itu] tempat menembak. Jadi, tidak sesuai untuk jadi kem *tu* [itu]. Jadi, saya pindah di kem Kepala Batas di Tiga Puluh Satu [31] Melayu. Lepas Tiga Puluh Satu [31] Melayu, saya ditukarkan atas dasar naik pangkat. Saya pergi ke Unit 305 Bukit Kayu Hitam di Changlung, Kedah. Jadi, *305* [unit] ni saya berkhidmat lebih kurang lapan [8] tahun ke sembilan [9] tahun lebih kurang *gitu la* [begitu]. Saya ditukarkan atas dasar naik pangkat di Tiga Melayu RAMD di Kem Bukit Cina [Kem Desa Pahlawan, Kelantan]. (suara kanak-kanak) *Lepas pada tu*, [Selepas itu,] saya berkhidmat dalam duduk di Bukit Cina [Kem Desa Pahlawan, Kelantan], saya pergi ke Sabah. *'Batalion moving'* [Pergerakan batalion] dia panggil bergerak semua sekali, bergerak ke Sabah. Di Sabah, saya berkhidmat lebih kurang *lapan* [8] tahun. *Lepas tu* [Selepas itu], habis di Sabah *lapan* [8] tahun saya ditukarkan disebabkan saya *nak* [hendak] berhenti, maknanya *nak pencen,* [hendak bersara] pergi ke *Pengkalan Chepa*, [sebuah daerah di negeri Kelantan] *Kem 506* [iaitu untuk Tumpangan Sementara]. Jadi, saya habis perkhidmatan dalam *'service'* [pekerjaan] saya dalam perkhidmatan *dua puluh tiga* [23] tahun. Jadi, saya habis di 506. *Dua puluh tiga tahun 'service'* [23 tahun perkhidmatan].

PR : **Unit yang ditempatkan semasa mula-mula berkhidmat? Contohnya unit semboyan ke?**

KN : Mula-mula saya berkhidmat di *Tiga Puluh Satu* [31] Melayu, *Kem Kementah* [Kuala Lumpur]. *Masa tu* [Pada masa itu] baru tubuh Kem *Tiga Puluh Satu* [31] Melayu baru ditubuhkan. *Lepas tu* [Selepas itu], saya pergi *Gurun* [satu tempat di negeri Kedah] pun unit sama juga, *cuma* [tetapi] dia pindah daripada Kuala Lumpur dia pindah ke *Gurun* [satu tempat di negeri Kedah.] Daripada *Gurun* [satu tempat di negeri Kedah] tu, unit sama juga pergi ke *Alor Setar*, [Kedah] unit tumpangan di *Sembilan* [9] *Melayu* [nama kem] di Kepala Batas. *Lepas tu* [Selepas itu,] baru dia digubalkan *tu* [itu] saya masuk ke *305* [nama unit].(suara kanak-kanak)

PR : **Berapa kali tuan pernah bertukar unit? (suara kanak-kanak)**

KN : _ _ _ _ _ *Empat* [4] unit. *Tapi* [Tetapi] dalam perkhidmatan saya, di *Tiga* [3] *Melayu* [nama kem] *lapan belas* [18] tahun.

PR : **Boleh ceritakan sedikit pangkat yang tuan mula-mula perolehi?**

KN : Pangkat *ni* [ini] dia, (suara kanak-kanak) dari segi askar dia kena pergi kursus *dulu* [dahulu]. Pergi kursus bila _ _ baru dilayak pangkat Lanskoperal. Jadi, saya pakai pangkatnya Lanskoperal lebih kurang *'service'* [perkhidmatan] ke--- dulu kira lambat *sikit* [sedikit] pakai

pangkat. *Tujuh* [7] tahun *ada la* [lebih kurang] saya pakai pangkat Lanskoperal. Daripada Lanskoperal pergi ke Koperal *tu* [itu] memang cepat. Jadi, pangkat saya sampai *pencen* [bersara] pun Koperal sahaja.

PR : **Semasa rekrut *tu* [itu] pangkat?**

KN : *Macam ni* [Begini,] dia panggil prebet. Daripada recruit *tu* [itu] empat bulan *tak* [tidak] ada pangkat apa. *Yelah*, [Maksudnya] kalau *tak* [tidak] pergi kursus kadam memang tidak dapat pangkat.

PR : **Boleh tuan ceritakan sedikit apa *ni* [ini], penglibatan tuan masa tentera?**

KN : Jadi, saya dalam kor saya kor KP (Kor Perkhidmatan) jurusannya bahagian *'cook'* [memasak] *kalau kata* [dipanggil] tukang masak. Tukang masak *ni* [ini] maknanya mencabar *sikit* [sedikit] *pasal* [sebab] banyak *kena* [perlu] pergi kursus. Tukang masak ni [ini], saya berkhidmat dalam tukang masak lebih kurang *dua puluh* [20] tahun *adala* [juga].

PR : **Boleh ceritakan sedikit kursus?**

KN : Maksudnya kursus tukang masak *ni* [ini], *mula-mula* [pertama,] kita pergi kursus juruasas sajian. *Lepas tu* [Selepas itu,] pengurusan sajian

rendah, pengurusan sajian kanan pun saya pergi. Pengurusan sajian kanan *ni* [ini] sepatut saya boleh pangkat sarjan la tapi saya *tak nak* [tidak mahu], tolak. Itu sahaja yang kursusnya.

PR : **Kenapa tolak pangkat Sarjan?**

KN : Saya *tak nak* [tidak mahu] pakai Sarjan, cukup Koperal *saja* [sahaja].

PR : **Tadi tuan ada ceritakan penglibatan ke luar Negara?**

KN : Ya.

PR : **Boleh ceritakan sedikit mengenai pengalaman?**

KN : (Berdehem)*Masa* [Semasa] saya pergi *Filiphine* [Filipina], saya ada terlibat la pergi *'exercise'* [latihan] bersama dengan askar *Filiphine* [Filipina] selama *sebulan* [1 bulan]. Jadi, pergerakan saya *tu* [itu] ---. Sebelum pergi *Filiphine* [Filipina] *tu* [itu] kita ada buat belajar bahasa *Filiphine* [Filipina] di kem. Maknanya pergi sana tidak *kokap la* [janggal] masa kita pergi *Filiphine* [Filipina] *tu* [itu]. Jadi, pergi pun hanya *tak* [tidak] lama, *sebulan* [1 bulan] lebih sahaja untuk *'exercise'* [latihan] bersama di *Filiphine* [Filipina].

PR : **Di negara lain?**

KN : Saya pergi Thailand. Thailand maksudnya pergi *'exercise'* [latihan] juga. *'Exercise'* [latihan] bersama dengan askar Thailand.

PR : **Kenapa tuan di hantar ke luar negara?**

KN : Itu pun saya pun kira kalau boleh *tak nak* [tidak mahu] pergi, *tapi* [tetapi] nama sudah *naik* [tersenarai] terpaksa pergi.

PR : **Tujuan dihantar tu [itu]?**

KN : Tujuan dihantar *tu* [itu] untuk membantu anggota-anggota maksudnya untuk kemudahan kita bawa tukang masak daripada kem pergi ke sana, *pasal* [sebab] masakan dia sana tidak *serupa* [sama] dengan masakan kita. Jadi, kita *ni* [ini] bawa semua peralatan kita daripada sini bawa pergi sana. Jadi, pengurusan *tu* [itu] memang masak. Memang kerja saya masak-memasak untuk pegawai dan peringkat-peringkat bawah sahaja.

PR : **Tuan tidak pernah terlibat dalam peperangan?**

KN : Peperangan *tu* [itu] ada juga terlibat, *tapi* [tetapi] maknanya buat *'exercise'* [latihan] sahaja. Peperangan *betul* [sebenar] *tu tak* [itu tidak] ada. Maksudnya *'exercise'* [latihan] bersama. *Lepas tu,* [Selepas itu,] melibatkan semua 'warrior' *ni* [ini]. Maknanya semua

'warrior' *ni mace* [ini seperti] *tiga* [3] melayu boleh *lima* [5] negara terlibat dengan askar *mat salleh* [Inggeris], Korea, *Singapore*, [Singapura] - askar Jepun buat *'exercise'* [latihan] bersama di Kem Desa Pahlawan. [Di negeri Kelantan.]

PR : **Tuan pernah ceritakan tadi mengenai penglibatan tuan di luar negara. Contohnya Indonesia. Boleh ceritakan sedikit?**

KN : Sama juga. *'Exercise'* [latihan] bersama *macam* [seperti] saya ceritakan tadi. *'Exercise' ni* [Latihan ini] maknanya melibatkan 'exercise' *bersama*, [latihan bersama] dengan askar-askar Thailand, dengan Indonesia. *Lepas tu* [Selepas itu,] Filiphine.

PR : **Pada tahun berapa tuan pergi ke sana, ke luar negara?**

KN : Saya *tak ingat* [tidak ingat] pergi *tu* [itu], *pasal pencen pun dah lama dah.* [Sebab bersara pun sudah lama].

PR : **(Suara kanak-kanak) Boleh tuan ceritakan sedikit mengenai penyertaan tuan semasa menjadi misi pengaman PBB?**

KN : Itu saya bukan PBB, saya hanya pergi *'exercise'* [latihan] bersama. *Dia panggil* [Maksudnya] *'exercise'* [latihan] bersama dengan askar *Filiphine* [Filipina]. *'Exercise' ni* [Latihan ini] maknanya *memakan* [mengambil] masa dalam *sebulan gitu je* [sebulan sahaja]. Kalau

pergi Bosnia *ni* [ini] *barula* [itu] aktiviti PBB. Ini latihan bersama, maknanya latihan bersama dengan askar Malaysia dengan askar *Filiphine* [Filipina].

PR : **Maksudnya tuan *tak* [tidak] pernah pergi Bosnia?**

KN : Bosnia saya *tak* [tidak] pernah pergi. Nama *naik* [tersenarai], *tapi* [tetapi] saya *tak nak* [tidak mahu] pergi. *Marcon Sepuluh*.[gelaran nama].

PR : **Mengapa tuan menolak tawaran ke sana?**

KN : Masalah saya keluarga ramai, itu saya tolak. Anak-anak masih kecil lagi saya *nak* [hendak] pergi pun. Kalau saya pergi pun *makan* [mengambil] masa *lapan* [8] bulan. Pegawai-pegawai ramai suka saya pergi ke sana.

PR : **Tujuan mereka menghantar ke sana?**

KN : Sama juga, untuk memasak. Saya dalam tukang masak *ni* [ini], hanya dapat kepujian *banyakla* [banyak juga]. Dapat sijil Sultan Brunei bagi, dapat *'exercise'* [latihan] dengan askar Brunei pun ada.

PR : **Semasa berkhidmat dalam tentera, pernahkah tuan dikenakan tindakan tatatertib?**

KN : *Tak ada*. [Tiada].

PR : **Maksudnya *comel belako* [semua baik]?**

KN : Ya. Rekod *tak* [tidak] ada masalah.

PR : **Boleh ceritakan sedikit, pernahkah tuan membuat operasi?**

KN : Operasi ini memang melibatkan kalau kita duduk dengan askar melayu *ni* [ini], memang terlibat. *Pasal* [Sebab] saya *tak* [tidak] pernah *duduk* [berada] unit *kecik* [kecil] melainkan *duduk* [berada] unit besar sahaja. Unit askar melayu, pernah duduk askar melayu memang operasi selalu. Pergi *Gubir* [Hutan Gubir, Perak] *Belum [Hutan Belum, Perak]*. Banyak lagi tempat-tempat yang saya buat *'exercise'* [latihan] semasa operasi.(ayam berkokok)

PR : **Contoh operasi itu?**

KN : Operasi *ni* [ini] maksudnya, masuk hutan. Beroperasi dalam hutan, *lepas tu* [selepas itu] buat tinjau dalam hutan, *serupa* [sama] maksudnya pergi dalam hutan ni _ _ tempat-tempat apa semua sekali. *Tapi* [Tetapi], saya tidak terlibat. Saya hanya *untuk memasak anggota-anggota saya sahaja* [sebagai tukang masak kepada

anggota-anggota sahaja.].

PR : **Berapa kali pernah masuk hutan?**

KN : Banyak kali. Askar melayu *ni* [ini] banyak kali. Boleh dikatakan - dia setahun *tu* [itu] kadang-kadang ada *tiga* [3] kali atau pun empat [4] kali. *Tak* [Tidak] tentu, nasib. Pertukaran pergi *Gubir* [Hutan Gubir, Perak], *Belum* [Hutan Belum, Perak] banyak juga saya pergi. Lepas pergi dengan naik *heli* [helikopter] lagi. Maksud daripada tempat kem kita duduk *ni* [ini], maksudnya *nak gi* [hendak pergi] ke tempat *tu* [itu] *kena* [mesti] naik *heli* [helikopter].

PR : **Tak [Tidak] naik trak?**

KN : *Tak* [Tidak]. *Tak* [Tidak] naik trak. *Kalu* [Kalau] di *Gubir* [Hutan Gubir, Perak] *pakai trak gi* [pergi dengan trak]. *Kalu* [Kalau] *Belum* [Hutan Belum, Perak] *nu* [sana] *pakai heli* [guna helikopter] masuk dalam. (bunyi motor) *Ikut* [Dengan] bot pun ada. Tapi, maknanya anggota yang sampai batalion *ni* [ini] dia tukar, tukar anggota. Jadi balik *kot* [dengan] bot, bot. yang naik *kot* [dengan] heli, *heli* [helikopter]. *Tengok* [Bergantung] kawasan tempat.

PR : **Boleh ceritakan sedikit semasa dalam hutan, tentera-tentera yang lain *dia* [ada] buat operasi?**

KN : Operasi masuk hutan *ni* [ini], macam *tu* [begitu], maksudnya masuk pergi tinjau juga, pergi tinjau kawasan-kawasan yang mana maksudnya ada juga kesan-kesan yang lama-lama *tu* [itu]. Yang ditinggalkan oleh pengganas-pengganas komunis dahulu.

PR : **Pengalaman manis ketika berada dalam hutan? Boleh ceritakan?**

KN : Pengalaman manis dalam hutan *ni* [ini] saya rasa *tak ada* [tidak ada] *pasal* [sebab] maknanya kerja saya *tu je* [itu sahaja]. *Bangun pagi 'celik' gi buat kije.* [Bangun pagi pergi buat kerja]. Pagi buat kopi, buat air, buat nasi goreng *ke apa ke* [atau apa-apa sahaja]. *Keje* [Kerja] tukang masak *ni* [ini] macam *tu* [begitu]. Mencabar *sikit* [sedikit]. Kadang-kadang lawatan daripada orang Kuala Lumpur *mari* [datang]. Panglima-Panglima, Dato'-Dato' *mari* [datang] lawatan ke kem-kem lokasi kita *ni* [ini].

PR : ***Pernah tak* [Pernahkah] maksudnya, orang *besar-besar* [kenamaan] komen mengenai masakan?**

KN : Setakat saya dalam perkhidmatan *ni* [ini], *tak ada* lagi [belum ada]. Malahan dapat kepujian *tu* [itu] adalah. Contohnya, saya duduk beroperasi di *Belum* [Hutan Belum, Perak], Dato' Borhan. Jadi, saya

sudah buat kari kepala ikan. Kepala ikan merah dengan kari, kari kepala ikan. Jadi, sewaktu saya masak-masak sudah siap, (suara kanak-kanak) saya pun *kira* [sedang] duduk berehat. *Lepas tu* [Selepas itu,] Dato' panggil saya mengatakan *sape* [siapa] yang buat kari kepala ikan *ni* [ini]? Jadi, ada orang panggil saya, Dato' *nak* [hendak] jumpa. Saya pun pergi. *Lepas pergi tu* [Selepas pergi itu,] Dato' panggil saya. (suara kanak-kanak) Dia kata "Oh, sedap kari kepala ikan. Terima kasih banyak." Dia kata. Itu, maksudnya saya dalam tukang masak *ni* [ini] banyak kepujian-kepujian yang *dibagi* [diberi] oleh Sultan Brunei banyak juga yang *tu* [itu]. Sultan Kedah masa tempat penerimaan panji-panji *dulu* [dahulu].

PR : **Semasa berada di Brunei *tu* [itu]?**

(Suara kanak-kanak) Tidak di Brunei. Askar Brunei *mari* [datang] tempat kita di *Kota Belud* [Sabah] *masa tu* [ketika itu]. Kota Belud, Sabah. Kita buat *'exercise'* [latihan] bersama, *cuma* [hanya] askar Brunei *mari* [datang] tempat kita.

PR : ***Masa tu* [Semasa itu] pun terlibat dalam masakan juga la?**

KN : Saya mana-mana pun, memang *kije* [kerja] saya tukang masak. *Macam tu la*. [Begitu sahaja].(ketawa)

PR : **Berapa kali terlibat dalam kursus masakan?(suara kanak-kanak)**

KN : Lima [5 kali].

PR : **Boleh ceritakan daripada awal sampai akhir?**

KN : Mula-mula asas sajian, juruasas sajian. Maknanya juruasas ni [ini], sebulan sahaja yang mula-mula *ni* [ini] untuk kenal rempah kari, serbuk jintan manis, jintan putih. Sebulan sahaja yang *tu* [itu] pergi. *Lepas tu* [Selepas itu] asas sajian, (suara kanak-kanak) juruasas, pengurusan sajian kanan, pengurusan sajian rendah. Itu sahaja.

PR : **Dapat pengiktirafan?**

KN : Dapat. Memang dapat pengiktirafan. Saya pun melibatkan pergi buat praktikal pun di hotel-hotel, antaranya hotel lima [5] bintang. Di Sabah pun ada, di Pulau Pinang pun ada buat praktikal di hotel.

PR : **Berapa lama praktikal?**

KN : Praktikal *tu* [itu] hanya sebulan sahaja. Lepas kursus dia akan hantar kita pergi kursus di hotel.

PR : **Dia hantar *sorang-sorang ke* [seorang- seorang atau] berapa oghe [orang] terlibat?**

KN : Maknanya kita pergi kursus *ni,* [ini] ramai. Jadi, *kor KP ni* [Kor

Perkhidmatan ini] kita hantar lebih kurang sepuluh [10] orang satu hotel *tu* [itu]. Maknanya, kita pergi kursus *ni* [ini] lebih kurang dalam seratus orang [100]. Hantar pergi Sabah, *rata-rata* [lain-lain tempat]. (suara kanak-kanak)

PR : **Masakan hotel *tu* [itu] masak untuk *ni* [ini] ke atau pun ajar orang dalam hotel tu?**

KN : Maknanya kita buat praktikal *ni* [ini], kebanyakannya hotel akan *ambik* [ambil] pendapat kita. Dia *tak* [tidak] sama dengan hotel kita buat cara kita *ni* [ini].

PR : **Ada bayaran ke?**

KN : *Tak ada.* [Tidak ada]

PR : **Bagaimana pula dengan aktiviti-aktiviti lain dalam ketenteraan?**

KN : Aktiviti lain *tu* [itu] saya rasa *tak* [tidak] ada *pasal* [sebab] saya *ni* [ini] terlibat dengan tukang masak *ni* [ini] sepenuhnya. Maksudnya ada juga macam aktiviti lain pun, maksudnya pergi menembak, berjalan kaki, *'exercise' ni* [latihan ini] *dalam* [lebih kurang] dua puluh [20] batu *adala* [juga]. Maknanya aktiviti saya *ni* [ini] kurang daripada askar yang lain. Macam menembak *ni* [ini] *ambik* [ambil] syarat *aje* [sahaja] pergi. *Kalu* [Kalau] pergi menembak, *sape nak*

masak pulak? [siapa pula hendak masak?]

PR : **Melalui pengalaman tuan dalam tentera *ni* [ini], bagaimana mereka dilatih menjadi berdisiplin?**

KN : Memang daripada asas lagi, daripada rekrut lagi dia sudah dilatih daripada situ. Jadi, perkhidmatan kita *ni* [ini] semua sekali, macam juga tempat tidur. Tempat tidur *ni* [ini] memang teratur. Kita tengok daripada hujung, sampai mula-mula sampai _. Sampai sana kita nampak satu [1] sahaja. Tempat tidur, pinggan, mangkuk, apa cadar semua dia _. Asasnya daripada situ, daripada rekrut dia *ajar dah* [sudah ajar], disiplin.

PR : **Semasa bertugas tu [itu] adakah tuan tinggal di rumah kerajaan atau di rumah sendiri?**

KN : Kalau bujang dia duduk kuarters berek bujang. Kalau *dah* [sudah] kahwin memang duduk di kuarters.

PR : ***Duduk* [Tinggal] di kuarters tu [itu], *dia tarik* [kira potongan] gaji *ke* [atau] ataupun---?**

KN : Itu *tak ada* [tiada], kuarters ditanggung oleh kerajaan *cuma kita* [kita hanya] bayar (suara kanak-kanak) *api* [elektrik] dengan air sahaja (suara kanak-kanak).

PR : **Selama tuan tinggal di Kota Belud tu [itu], adakah tuan tinggal di rumah kerajaan?**

KN : Rumah kerajaan (suara kanak-kanak), kuarters kerajaan (suara kanak-kanak) empat [4] lima [5] tingkat.

PR : **Tahun berapakah tuan pergi ke Kota Belud?**

KN : (suara kanak-kanak) (kedengaran motor) Pada tahun lapan puluh sembilan [1989] *tak* [tidak] silap saya (suara kanak-kanak) pergi ke Sabah(suara kanak-kanak), Kota Belud tu [itu] pergi menembak '*exercise*' [latihan](suara kanak-kanak) di Kota Belud, *maknanya* [iaitu] di Kem Lok Kawi, Sabah.

PR : **Kenapa tuan dihantar ke sana?**

KN : Itu Pertukaran '*battalion moving*' [pergerakan batalion] (suara kanak-kanak) maknanya bergerak semua sekali tidak ada dikecualikan, '*Batallion moving*' [pergerakan batalion] maksudnya bergerak semua sekali melainkan yang sudah pergi Sabah akan tinggal. (Suara kanak-kanak) Maksudnya dalam askar *ni* [ini] (suara kanak-kanak) dia wajib pergi Sabah melainkan dia ada *kabel* [orang yang berunding] *tak* [tidak] *payah* [perlu] pergilah.

PR : **Berapa lama berada di Sabah?**

KN: (sambil berfikir), 8 [lapan] tahun (suara kanak-kanak) maknanya unit saya *tu* [itu], saya pun asal dari sana juga selepas duduk di Kem Desa Pahlawan, Kok Lanas Kota Bharu, pergi ke Sabah pun unit yang sama juga, *tiga* [3] melayu perkhidmatannya [Perkhidmatan Tiga Melayu] saya *ni* [ini] *habis* [tamat] di Tiga Melayu Penghujungnya saya balik ke 506.[Askar Wataniah 506]

PR : **Apakah maksud tiga melayu?**

KN : Askar Rejimen Melayu di Raja. 3RAMD [Rejimen Askar Melayu Diraja]

PR : **Semasa dalam tentera (suara kanak-kanak) *pernah tak* [pernahkah] menyertai perbarisan, contohnya perbarisan di Raja?**

KN : *Tak* (tidak) ada, *tak* (tidak) pernah(bunyi bising)

PR : **Semasa dalam tentera, *pernah tak* [pernahkah] isteri tuan menyertai program Bakti (bunyi motor)?**

KN : Bakti *tu* [itu] ada juga,bakat dia panggil bakti *tu* [itu] bakat,bakat *ni* [ini] dalam tentera dia kira wajib(suara kanak-kanak)

PR : **Contoh aktiviti?**

KN : *Macam* [Seperti] aktiviti *tu* [itu] menjahit-jahit, *macam* [seperti] buat kuih-kuih (suara ayam berkokok) *macam-macam* [pelbagai] aktiviti bakat *ni* [ini] (bunyi bising)

PR : **Semasa dalam tentera, apakah jenis sukan yang pernah tuan wakili, wakil unit ke atau wakil kor?**

KN : *Tak* [tidak] ada, *tak* [tidak] pernah.

PR : ***Tak* [Tidak] pernah masuk sukan?**

KN : *Tak* [tidak] pernah.(suara kanak-kanak)

PR : **Pernahkah tuan dimasukkan ke dalam hospital?**

KN : Tidak pernah. Tidak pernah (suara kanak-kanak) masuk hospital.

PR : ***Tak (*tidak) ada sakit yang teruk-teruk?**

KN : *Tak* [tidak] ada.(suara kanak-kanak)

PR : **Bagaimanakah dorongan dan galakan kepada orang muda untuk (suara kanak-kanak) menyertai tentera?**

KN : Saya amat menyokong anak-anak muda *masuk* [sertai] tentera anak saya sendiri pun masuk tentera. Anak ada *sorang* [seorang]

lagi yang *nombor tiga* [ketiga] *tu* [itu] (suara kanak-kanak) *dah* [sudah] empat [4] kali temuduga masih *tak* [tidak] dapat lagi yang lain semua *ok,* [baik] *cuma* [hanya] masalah rabun mata. Saya menyokong *kalau-kalau* [jika] anak muda *masuk* [sertai] tentera. (suara kanak-kanak) Dari segi kemudahan *tu* [itu] memang *mudah* [banyak] (suara kanak-kanak), kita masuk hospital *ke apa ke* [atau sebagainya] memang *tak* [tidak] *kena* [perlu] bayar *apalah* [apa-apa].

PR : **Adakah kecanggihan teknologi sekarang dalam tentera banyak membantu? (bunyi kenderaan)**

KN : Ya. (suara kanak-kanak)

PR : **Contoh teknologi? (suara kanak-kanak)**

KN : Contoh *macam* [seperti] teknologi *macam* [jika] kita *nak ambik mengaji* [hendak sambung belajar] semula pun boleh dalam tentera *ni* [ini] maksudnya *nak* [hendak] belajar komputer, *nak* [hendak] belajar *apa-apa* [apa sahaja]. Maksudnya kita *mengaji* [belajar] *nak* [hendak] *baiki* [tingkatkan prestasi] (suara kanak-kanak) sijil-sijil kita untuk peperiksaan. Kita *nak* [hendak] *suruh naik ok ke* [tingkatkan prestasi atau] *start* [mula] *dalam mengaji* [belajar] di institusi swasta dia ngaji *tu* [belajar itu], dan dia

belajar balik.

PR : ***Nak* [Hendak] baiki sijil SPM [Sijil Pelajaran Malaysia] pun boleh?**

KN : Ya, boleh. *Dia ada kelas dia* [Ada kelasnya], *dia* [jika] dapat *elok* [keputusan baik], dia boleh pergi ke pegawai dari peringkat bawah, jika sijil *elok* [baik] dia akan *pergi* [naik] ke Pegawai, Officer Pegawai. Contoh di briged *tu* [itu] dia ada buat kelas, jadi kor ajar ni kor cikgu, kor cikgu *ni* [ini] dia masuk mengajar. Askar *ni* [ini] dia banyak kor masing-masing (suara kanak-kanak), kor ajar, kagat bahagian agama (bunyi bising), ajar *ni* [ini] cikgu, jadi cikgu *ni* [ini] bila dia pencen askar dia masuk *kot* [bahagian] cikgu balik. Banyak keistimewaan dia.

PR : **Adakah tuan berminat (bunyi kenderaan) menjadi tentera?**

KN : Minat *ni* [ini] dari kecil lagi saya minat, *sabit tu* [sebab itu] saya usaha juga (bunyi bising) temuduga empat [4] kali *tak* [tidak] dapat saya usaha lagi berjaya *sapa* [sampai] dapat. (suara kanak-kanak)

PR : **Apa kenangan manis semasa menjadi tentera?**

KN : Kenangan manis saya dalam perkhidmatan *ni* [ini] berkhidmat luar negara sahaja.

PR : **Kenangan pahit pula?**

KN : Kenangan pahit *tak* [tidak] ada.

PR : **Melalui pandangan tuan, adakah peralatan tentera pada masa kini mencukupi?**

KN : Sekarang pun semua senjata semakin canggih, jadi peralatan semua *ok doh* [sudah baik]. (suara kanak-kanak) D*ulu* [Dahulu] kita, tukang masak *dulu* [dahulu], barang *dulu masuk* [dahulu guna] kawah, sekarang (suara kanak-kanak) *ni* [ini] *pakai puyuk* [guna periuk] elektrik yang *tinggi* [kuasa tekanan tinggi] (suara kanak-kanak) *tu* [itu], *masuk saja situ senang,* [senang sahaja] canggih, banyak perbezaan *dulu* [dahulu] dan sekarang, sekarang *ni* [ini] barang canggih *semo* [semua].

PR : ***Dulu pakai*** **[Dahulu guna] kayu api atau gas?**

KN : Gas. L*oni* [Sekarang ini] *pakai katering doh tukang masak* [tukang masak sudah buat katering]. Jadi, anggota-anggota *macam* [seperti] saya *ni* [ini] kekurangan, maksudnya ada unit-

unit *dia pakai* [buat] katering, *dia pakai* [guna] orang awam catering. Jadi, anggota *macam* [seperti] saya biasanya pergi atau tukar kor, kor KK [Kor Kelengkapan] juga kadang-kadang bahagian *drebar* [pemandu] *angkut supply* [pengangkutan barang-barang bekalan tentera], *supply ni* [bekalan ini] bahagian 'ration' iaitu 'support ration' ke unit-unit.

PR : **Kenapa dia kurangkan tukang masak *ni* [ini]?**

KN : *Pasalnya* [Sebabnya] dia sudah tubuh buat catering, berpunca dari situ. Lepas tu, [Selepas itu,] 'battalion standard' *ni* [ini] dia sudah jadi anggota, *dulu* [dahulu] saya tukar dulu 27 [dua puluh tujuh] orang satu unit, jadi bila ditubuhkan battalion standard *ni* [ini] (bunyi kenderaan)----- jadi hanya lapan saja [8 sahaja].(suara kanak-kanak), jadi masalah kerja memang terganggu *sikit* [sedikit] dengan kekurangan anggota *ni* [ini].

PR : **Sekarang *ni* [ini] kalau dia *nak* [hendak] buat majlis besar-besaran dia panggil katering la?**

KN : Ya. Panggil katering, dia tidak melibatkan anggota, *cuma* [hanya] anggota *bawah* [bawahan] *ni* [ini] hanya membantu dia sahaja.

PR : **Pada tahun berapakah dia menghapuskan -----?**

KN : ---(tak ingat)(diam)

PR : **Jadi, *kalu* [kalau] budak-budak *hok* [yang] berminat masuk bahagian kursus *ada ko tak dok* [ada atau tidak ada] [Tentera-tentera baru yang berminat untuk masuk kursus tukang masak ini masih ditawarkan lagi atau tidak]?**

KN : Ada. *Cuma* [Hanya] unit-unit askar melayu *saja* [sahaja], (suara kanak-kanak) unit-unit macam kes transit unit-unit besar tiada, unit-unit kecil masih ada lagi.

PR : **Di mana unit terakhir tuan semasa *nak tamat* [menamatkan] perkhidmatan tentera?**

KN : Rejimen 506 [Askar Wataniah 506] (suara kanak-kanak), Kem Pengkalan Chepa, Kota Bharu.

PR : **Boleh ceritakan sedikit mengenai pengalaman semasa di Kem Pengkalan Chepa?**

KN : Sama saja, saya duduk situ [berada di situ] hanya tumpangan sementara saja [sahaja]. Tumpangan sementara maksudnya tunggu *nak* [hendak] proses *nak* [hendak] berhenti saja.

PR : **Berapa lama duk [berada] di sana?**

KN : Lebih kurang setahun lebih, jadi *kijo* [kerja] pun saya *kijo* [kerja] *gitu-gitu la* [kerja saya buat kerja yang biasa-biasa sahaja]. (bunyi bising)

PR : **Bilakah tuan bersara?**

KN : Bersara *satu haribulan satu tahun dua ribu* [1.1.2000], tamat perkhidmatan saya *tu* [itu].

PR : **Sebelum bersara, *ada tak* [adakah] tuan dihantar menyertai kursus? (suara kanak-kanak)**

KN : Tak [tidak] ada---, ada kursus selepas bersara, dia dipanggil kursus peralihan selama enam [6] bulan. Jadi, (suara kanak-kanak) saya ceburi dalam bidang kursus saya *tu* [itu] dekat perabot tempat buat almari kabinet-

PR : ***Kat mana* [Di mana] kursus tu [itu]?[di mana kursus tersebut]?**

KN : Di Pasir Puteh. [Kelantan](suara kanak-kanak)

PR : **Semasa menyertai kursus *tu* [itu] dibayar ke atau bagi elaun?**

KN : Ada *dibagi* [diberi] sedikit sumbangan kita buat kerja, sumbangan-sumbangan begitu *saja* [sahaja].

PR : **Boleh ceritakan sedikit mengenai gaji *mula-mula masuk* [pertama] tentera dulu [dahulu]?**

KN : Gaji saya dalam tentera *dulu* [dahulu] mula-mula masuk hanya RM150 [seratus lima puluh ringgit sahaja].

PR : **[Satu bulan ke?]**

KN : Satu bulan.

PR : **Berbeza dengan gaji sekarang?**

KN : Sekarang rekrut seribu lebih *dah* [sudah] sekarang, RM1300 [seribu tiga ratus] gaji rekrut sekarang *ni* [ini].

PR : **Gaji pokok la? [Maksudnya gaji pokok?]**

KN : Gaji pokok, gaji rekrut makna lepas rekrut lebih lagi. Dulu [dahulu] gaji *nak* [hendak] cari RM300 [tiga ratus] pun seksa [susah].

PR : **Campur [ditambah] elaun-elaun tentera?**

KN : Elaun perkhidmatan *tu* [itu] adalah (bunyi kereta) elaun untuk makan (suara kanak-kanak) menambah gaji kita itu, elaun perkhidmatan, elaun rumah sewa, kalau gaji penuh *gak* [semua] gaji RM 150 [seratus lima puluh] masuk *campur* [tambah] elaun sewa rumah. Jadi, RM 230 [dua ratus tiga puluh] maksudnya banyak *sikit* [juga] gajinya, elaun perkhidmatan, selepas *tu* [itu] klim malim, klim malim *ni* [ini] maknanya klim dari rumah ke tempat kerja.

PR : **Gaji terakhir tuan semasa bertugas dalam perkhidmatan tentera?**

KN : (Suara kanak-kanak) - RM 2100 [dua ribu seratus], pencen saya RM 1100 [seribu seratus] *bagi dua* [maksudnya separuh daripada gaji asal].

PR : **Perbezaan ketara (suara kanak-kanak) pendapatan tentera *dulu* [dahalu] dan sekarang?**

KN : Berbeza, barang-barang semua *ok* [bagus], dulu kita titik berat-----maknanya pendapatan sekarang memang *ok dah* [sudah baik] *kira* [maksud] dalam tentera *tu* [itu] memang (suara kanak-kanak) baguslah sekarang *ni* [ini].

PR : **Pada pendapat tuan adakah sukar untuk menjadi seorang tentera?**

KN : Memang sukar sekarang *ni* [ini], *dulu* [dahulu] senang sekarang *ni* [ini] dia berpandukan kepada sijil sekolah SPM [Sijil Pelajaran Malaysia] jadi kalu [kalau] gagal matapelajaran *tu* [itu] memang *tak* [tidak] boleh, *dulu* [dahulu] masa peringkat saya *dulu* [dahulu] senang. Sekarang (suara kanak-kanak) *ni* [ini] *kena* [perlu] capai SPM [Sijil Pelajaran Malaysia], kalau gagal matapelajaran *tu* [itu] memang *tak* [tidak] boleh.

TAMAT BAHAGIAN B

BAHAGIAN C : SUMBANGAN DAN ANUGERAH

PR : **Boleh tuan ceritakan sedikit mengenai kenaikan pangkat?**

KN : Kenaikan pangkat *ni* [ini] kita *kena* [perlu] hadiri kursus. (suara kanak-kanak) Contohnya kenaikan pangkat *ni* [ini] (suara kanak-kanak) lepas rekrut, *macam-macam* [pelbagai] (bunyi kereta) lepas kita habis kursus lebih kurang tiga [3] bulan baru boleh naik pangkat.

PR : **Kenaikan pangkat *tu* [itu] macam polis guna paku, *kalu* [kalau] tentera?**

KN : *Supo* [sama] *je* [saja] dengan polis kalau kita askar *ni* [ini] prebet pergi kepada koperal kita kursus lagi naik pangkat 2 lans koperal, kita pergi kursus lagi pakai pangkat sarjan, pahtu [selepas itu] *start* [mula] sarjan, encik, pegawai waran 1. Itu la daripada peringkat bawah *ni* [ini].

PR : **Dengan sijil SPM la *tu* [itu]?**

KN : Ya, dengan sijil SPM [Sijil Pelajaran Malaysia] (suara kanak-kanak) ada yang pernah pergi pakai SPM [Sijil Pelajaran Malaysia], SPM [Sijil Pelajaran Malaysia] *ni* [ini] peringkat bawah boleh pergi sampai ke Mejar (suara kanak-kanak).

PR : **Sambung belajar ke atau macam mana *tu* [itu]?**

KN : *Dia macam* [Seperti] untuk SPM [Sijil Pelajaran Malaysia] *ni* [ini], dia (suara kanak-kanak) pergi kursus dan layak untuk *pakai* [guna] pegawai, daripada peringkat bawah ke pegawai.

PR : **Selama berapa tahun kalau *nak* [hendak] *ambik* [ambil] kursus *tu* [itu]?**

KN : Kursus *tu* [itu] lebih kurang---, (suara kanak-kanak) kebanyakan dia *dekat nak* [hampir hendak] *pencen dah* [sudah pencen], dia sambung kalau *nak* [hendak] pakai pegawai. Ya.

PR : **Sampai umur 55 tahun la?**

KN : Ya.

PR : **Prebet *ni* [ini] sampai umur berapa dalam tentera?**

KN : Prebet *ni* [ini] berkhidmat umur 19 tahun, lebih sehari atau seminit pun *tak* [tidak] boleh.

PR : **Lepas bersara dari tentera tu [itu]---?**

KN : Saya lepas bersara saya dah [sudah] lama buat katering, dalam bidang saya *doh* [betul] katering dan khemah *tu* [itu], jadi setakat *ni* [ini] Alhamdulillah la, ada tempahan saya buat *ni* [ini] pun, secara layanan *stail* [jenis] askar, saya tunggu sampai habis, lauk semua saya sediakan, memang saya berminat dalam bidang *ni*

[ini].

PR : **Berapa orang yang terlibat?**

KN : Saya tidak melibatkan orang lain, saya melibatkan anak-anak saya *je* [saja], keluarga macam *tu* [itu] la (suara kanak-kanak).

PR : **Apa sumbangan tuan kepada masyarakat pada masa sekarang?**

KN : Jika ada majlis keramaian contohnya kenduri kahwin, saya akan menyumbang khemah, semasa kampung saya mengutip derma untuk khairat kematian, saya juga menyumbang khemah, kalau sekolah ada hendak buat apa-apa majlis pun saya akan menyumbang khemah.

PR : **Apa sumbangan tuan kepada ---?**

KN : Sumbangan *tu* [itu] adalah, orang banyak bagi sumbangan *kat* [kepada] saya lah, sumbangan *ni* [ini] adalah perkhidmatan saya dalam tentera, tugas saya sebagai tukang masak, maknanya dia bagi tugas *tu* [itu] saya buat dengan ikhlas, saya pun pernah dapat sijil cemerlang, perkhidmatan cemerlang (suara kanak-kanak), banyak kali saya dapat perkhidmatan cemerlang.

PR : **Apa sumbangan terakhir tuan dalam tentera, maksudnya sumbangan kepada Negara dan bangsa?**

KN : Saya ada bawa budak-budak kampung saya *ni* [ini] masuk tentera. Jadi ada dua

[2] atau tiga [3] orang juga saya bawa *gi* [pergi] temuduga, kita pun kenal orang penemuduga jadi saya bawa budak-budak *ni* [ini] pergi temuduga.

PR : **Tempat yang biasa buat temuduga *tu* [itu] *kat* [dekat] mana?**

KN : Tak [tidak] tentulah, ada di Pengkalan Chepa, Kota Bharu, *macam* [seperti] kita *nak* [hendak] pilih rekrut *dulu* [dahulu], kadang-kadang di Machang, sekarang ni [ini] dipanggil tempat unit-unit besar macam di Kem Desa Pahlawan, Kota Bharu, di Pengkalan Chepa, Kota Bharu, tempat briged masuk askar.

PR : **Dalam negeri Kelantan berapa pusat temuduga?**

KN : Biasanya dua [2] tempat sahaja saya tahu, di Kem Desa Pahlawan dan Pengkalan Chepa Kota Bharu, dipanggil unit besarlah.

PR : **Syarat-syarat nak [hendak] masuk tentera tu [itu]?**

KN : Kalau ikut lama (suara kanak-kanak) darjah enam [6] pun boleh, lepas *tu* [itu] tingkatan tiga [3] sekarang *ni* [ini] SPM [Sijil Pelajaran Malaysia], SPM [Sijil Pelajaran Malaysia] pun *nak* [hendak] bahasa inggeris dan bahasa melayu kredit, (syarat-syarat lain?) kredit bahasa inggeris dan bahasa melayu (bunyi telefon). Sekarang *ni* [ini] rekrut dia buat gabungan sekali dengan polis. Polis pun ada yang rekrut wanita dan rekrut lelaki. Tentera darat *tu* [itu] ada lelaki dan perempuan. Contohnya masa saya *gi* [pergi] konvo anak saya *tu* [itu] di Port Dickson, Negeri Sembilan, itu gambar dia (sambil tangan menunjuk ke arah gambar), saya pergi

tamat latihan (suara kanak-kanak) bahagian kereta perisai (suara kanak-kanak) (bunyi bising).

PR : **Anugerah yang pernah tuan terima?**

KN : Sijil *ni* [ini] kita menghadiri kursus, setiap kali pergi kursus dia memang bagi sijil, tapi perkhidmatan cemerlang, yang paling berharga bagi diri saya.

PR : **Dapat sijil APC [Anugerah Perkhidmatan Cemerlang] bila?**

KN : Dapat sijil *tu* [itu] susah (suara kanak-kanak), *satu* [1] kali sahaja *pasal* [sebab] yang menilai *tu* [itu] pegawai menilai kita. Kita hanya buat tugas *saja* [sahaja], saya pun *tak* [tidak] tahu *macam mana* [bagaimana] saya boleh dapat khidmat cemerlang *tu* [itu]. Tiba-tiba pegawai panggil untuk terima sijil perkhidmatan cemerlang.

PR : **Tahun berapa dapat Anugerah Perkhidmatan Cemerlang [APC]?**

KN : Saya pun *dah* [sudah] lupa *dah* [sudah], banyak---.

PR : **Selain perkhidmatan cemerlang, adakah tuan dapat anugerah lain?**

KN : *Ttak* [tidak] ada, itu saja (bunyi kenderaan).

PR : **(Suara kanak-kanak) semasa dalam uniform, sumbangan tuan kepada orang awam?**

KN : Kita ada buat gotong royong di kampung-kampung. Saya *tak* [tidak] ingat kampung mana saya pergi, buat gotong royong, ada *tu* [itu] pergi buat rumah, tapi saya pergi dengan alat-alat saya, dengan dapur medan semua, untuk masak dan makan di situ semua.

PR : **Berapa orang yang terlibat dalam tu---?**

KN : Lebih kurang lima puluh orang [50] orang, saya *dah* [sudah] *tak* [tidak] ingat.

PR : **Adakah tuan dikenali ramai?**

KN : Memang kalau sebut askar tiga melayu majoritinya memang orang kenal saya, *'Hameed Cook'* [nama gelaran tokoh] ramai orang yang kenal, warga tiga melayu lebih kurang seratus peratus [100%] kenal, daripada segi *bakat lah apa lah* [bakat atau apa-apa] memang nama saya *ni* [ini] *kira itu la sikit* [nama saya ni dikira terkenal], *nak* [hendak] kata tidak kenal, tidak. *Tapi*, [Tetapi] mudah dikenali dalam askar melayu.

PR : **Adakah tuan berpuas hati dengan pencapaian tuan?**

KN : Saya rasa puas hati, *tak* [tidak] ada apa-apa yang *nak* [hendak] dikesalkan, saya ceburi pun Alhamdulillah saya buat kanopi dan katering.

PR : **Apakah perancangan tuan pada masa akan datang?**

KN : Masa akan datang saya rasa *tak* [tidak] ada apa-apa peluang, bagi saya dan keluarga saya, jadi *benda ni* [kanopi dan katering] saya akan *bagi kat* [wariskan kepada] anak-anak saya *lepas ni* [selepas ini].

PR : **Sebagai kesimpulannya, apakah prinsip hidup yang tuan pegang hingga hari ini?**

KN : Saya selama *ni* [ini] memang tegas dengan anak-anak, tapi anak-anak sekarang ni [ini] Alhamdulillah, anak-anak saya walaupun ramai, ajaran saya *ni* [ini] saya *tak* [tidak] bawa kepada orang lain, saya bawa kepada keluarga saya, walaupun anak saya ramai sekarang *ni* [ini] Alhamdulillah *tak* [tidak] ada masalah. (Suara kanak-kanak).

PR : **Semasa tuan berkhidmat dalam tentera pingat-pingat dan bintang yang pernah tuan perolehi?**

KN : Pingat hanya PPA [Pingat Perkhidmatan Awam] dan P--, pingat perkhidmatan--selepas lapan belas tahun [18] *tu* [itu] dia dapat satu [1] pingat, saya pun lupa pingat tu [itu], hanya dua [2] pingat saja.

PR : **Pingat tu [itu] disampaikan oleh siapa?**

KN : Disampai (suara kanak-kanak) oleh Pegawai Pemerintah, unit yang kita *duduk* [berkhidmat].

PR : **Semasa hari perbarisan lah?**

KN : Ya, semasa hari perbarisan dia akan bagi pangkat *tu* [itu], pangkat *ni* [ini] dia kira isteri yang akan pakai pangkat *tu* [itu] dekat suami, maknanya isteri yang akan pakai pangkat dalam satu perbarisan.

PR : Kami rasa itu sahaja, kami mengucapkan ribuan terima kasih kepada tuan kerana sudi meluangkan masa dan kami berharap tuan akan mencapai cita-cita dengan cemerlang dan selamat maju jaya kami ucapkan. Sekian, terima kasih.

KN : Sama-sama.

TAMAT BAHAGIAN C

SENARAI SOALAN TEMURAMAH

SOALAN TEMURAMAH

BAHAGIAN A : LATAR BELAKANG TOKOH

1. Tuan apa khabar?
2. Ceritakan sedikit nama penuh tuan?
3. Apakah nama panggilan atau gelaran?
4. Nasir sahaja?
5. Di manakah tempat kelahiran tuan?
6. Terengganu?
7. Kemaman ya?
8. Boleh tuan ceritakan sedikit tentang latar belakang tuan?
9. Nama ayah pula?
10. Di mana tuan tinggal selepas dilahirkan?
11. Berapa umur tuan sekarang?
12. Anak yang ke berapa?
13. Berapa orang adik beradik?
14. Apa hobi tuan masa lapang?
15. Semasa dahulu, ayah dan ibu tuan ini bekerja sebagai apa?
16. Boleh ceritakan sedikit mengenai pendidikan terawal yang tuan dapat?
17. LCE?

18. Di mana tuan bersekolah semasa di sekolah rendah dan sekolah menengah?
19. Apakah pencapaian tuan di bidang akademik dan di bidang ko-kurikulum?
20. Adakah tuan minat sukan?
21. Tidak minat sukan maksudnya tidak pernah masuk pertandingan?
22. Selepas sekolah menengah, adakah tuan menyambung pengajian di institusi tertinggi?
23. Terus bekerja?
24. Kelulusan tertinggi yang tuan ada?
25. Selepas itu tidak sambung belajar?
26. Hendak bertanya tentang data keluarga. Pada tahun berapa tuan mendirikan rumah tangga?
27. Nama isteri tuan?
28. Di mana beliau dilahirkan?
29. Adakah isteri tuan bekerja?
30. Sudah berapa lama tuan mendirikan rumah tangga?
31. Berapa orang anak tuan sekarang?
32. Bilangan perempuan dan bilangan anak lelaki?
33. Anak perempuan?
34. Boleh ceritakan serba sedikit mengenai anak tuan daripada anak sulung sehingga anak bongsu?
35. Siapakah nama dan berapakah umur mereka?

36. Apakah kerjaya yang mereka ada, iaitu berapa orang yang bekerja dan tidak bekerja?

37. Berapa orang yang telah mendirikan rumah tangga?

38. Anak yang masih bersekolah?

39. Boleh ceritakan sedikit tentang cara hidupuan pada masa kecil?

40. Memang dari kecil lagi tinggal dengan keluarga angkat?

41. Bagaimana pula dengan cara tuan bersosial?

42. Penjaga atau emak angkat itu keluarga atau institusi yang menjaga?

43. Adakah mereka tiada anak?

44. Berapakah bilangan cucu?

BAHAGIAN B : KERJAYA (PENGALAMAN) TOKOH

45. Pada tahun berapa tuan sertai tentera?
46. Boleh tuan ceritakan sedikit semasa hendak menyertai tentera? Maksud minat atau bagaimana?
47. Di mana tempat temuduga?
48. Berapa ramaikah yang terlibat ketika itu?
49. Lelaki atau perempuan?
50. Ada juga bangsa lain masa temuduga?
51. Berapa kali temuduga untuk dapat tentera?
52. Di mana temuduga yang gagal?
53. Pada tahun berapakah masa temuduga?
54. Selepas dapat temuduga, di mana tempat rekrut?
55. Bilakah tarikh bermula rekrut?
56. Boleh ceritakan sedikit pengalaman semasa rekrut?
57. Masa dalam rekrut, bangsa lain pun ada bersama?
58. Adakah semua lelaki?
59. Apakah kompeni asal platun semasa menyertai rekrut?
60. Boleh ceritakan sedikit semasa awal hari pertama rekrut hingga hari akhir rekrut?
61. Adakah pernah bertempur dengan musuh semasa latihan?
62. Tarikh tamat rekrut?
63. Tuan dihantar ke mana selepas tamat rekrut?

64. Adakah itu tempat yang terawal?

65. Unit yang ditempatkan semasa mula-mula berkhidmat? Contohnya unit semboyan atau unit lain?

66. Berapa kali tuan pernah bertukar unit?

67. Boleh ceritakan sedikit pangkat yang tuan mula-mula perolehi?

68. Apakah pangkat tuan semasa rekrut?

69. Boleh tuan ceritakan sedikit tentang penglibatan tuan semasa tentera?

70. Boleh tuan ceritakan sedikit tentang kursus?

71. Kenapa tuan menolak pangkat Sarjan?

72. Bolehkah tuan ceritakan sedikit tentang pengalaman ke luar negara?

73. Bagaimana di negara lain?

74. Kenapa tuan di hantar ke luar negara?

75. Tujuan tuan dihantar ke sana?

76. Tuan tidak pernah terlibat dalam peperangan?

77. Tuan pernah ceritakan tadi mengenai penglibatan tuan di luar negara. Contohnya Indonesia. Boleh ceritakan sedikit?

78. Pada tahun berapakah tuan pergi ke sana, ke luar negara?

79. Boleh tuan ceritakan sedikit mengenai penyertaan tuan semasa menjadi misi pengaman PBB?

80. Maksudnya tuan tidak pernah pergi Bosnia?

81. Mengapa tuan menolak tawaran ke sana?

82. Tujuan mereka menghantar ke sana?

83. Semasa berkhidmat dalam tentera, pernahkah tuan dikenakan tindakan tatatertib?

84. Maksudnya prestasi semua baik?

85. Boleh ceritakan sedikit, pernahkah tuan membuat operasi?

86. Apakah contoh operasi itu?

87. Berapa kali tuan pernah masuk hutan?

88. Boleh ceritakan sedikit semasa dalam hutan, tentera-tentera yang lain adakah buat operasi?

89. Pengalaman manis ketika berada dalam hutan? Boleh ceritakan?

90. Pernahkah orang-orang kenamaan komen tentang masakan tuan?

91. Bagaimana semasa berada di Brunei?

92. Adakah tuan juga terlibat dalam masakan?

93. Berapa kali tuan terlibat dalam kursus masakan?

94. Boleh ceritakan daripada awal hingga akhir tentang kursus tersebut?

95. Adakah tuan mendapat pengiktirafan?

96. Berapa lamakah masa praktikal?

97. Berapa orang yang terlibat?

98. Bagaimana pula dengan aktiviti-aktiviti lain dalam ketenteraan?

99. Melalui pengalaman tuan dalam tentera, bagaimana mereka dilatih menjadi berdisiplin?

100. Semasa bertugas, adakah tuan tinggal di rumah kerajaan atau di rumah sendiri?

BAHAGIAN C : SUMBANGAN DAN ANUGERAH

101. Boleh tuan ceritakan sedikit mengenai kenaikan pangkat?
102. Kenaikan pangkat seperti polis guna paku, kalau tentera?
103. Sambung belajar atau bagaimana?
104. Kursus selama berapa tahun?
105. Adakah sampai umur 55 tahun?
106. Berapakah umur terakhir untuk pangkat prebet ?
107. Berapa orang yang terlibat?
108. Apakah sumbangan tuan kepada masyarakat pada masa sekarang?
109. Apakah sumbangan terakhir tuan dalam tentera, maksudnya sumbangan kepada Negara dan masyarakat?
110. Di manakah tempat yang biasa buat temuduga?
111. Berapa pusat temuduga di dalam negeri Kelantan?
112. Apakah syarat-syarat untuk sertai tentera?
113. Apakah anugerah yang pernah tuan terima?
114. Bilakah tuan perolehi sijil APC [Anugerah Perkhidmatan Cemerlang]?
115. Tahun berapakah tuan dapat Anugerah Perkhidmatan Cemerlang [APC]?
116. Selain perkhidmatan cemerlang, adakah tuan dapat anugerah lain?
117. Semasa dalam tentera, apakah sumbangan tuan kepada orang awam?
118. Adakah tuan dikenali ramai?
119. Adakah tuan berpuas hati dengan pencapaian tuan?
120. Apakah perancangan tuan pada masa akan datang?

121. Sebagai kesimpulannya, apakah prinsip hidup yang tuan pegang hingga ke hari ini?

122. Semasa tuan berkhidmat dalam tentera, apakah pingat-pingat dan bintang yang tuan pernah perolehi?

123. Siapakah yang menyampaikan pingat tersebut?

LOG TEMUBUAL

LOG TEMUBUAL

Puan Raja Nurjuhana menemubual Koperal Shahul Hameed Bin Md Rashid, yang dilahirkan pada 1961, di Kemaman, Terengganu. Temubual dijalankan di rumah beliau di Kampung Wakaf Stan, Kubang Kerian, Kota Bharu, Kelantan. Temubual tersebut berkaitan pengalaman beliau sebagai tentera pada tahun 1981 hingga 2000.

MASA	SUBJEK	NAMA KHAS
BAHAGIAN A : LATAR BELAKANG TOKOH		
00.50	Tempat lahir	Kemaman
01.26	Negara-negara yang pernah dikunjungi sepanjang berkhidmat dalam tentera	Filipina Indonesia Thailand
03.05	Pencapaian akademik	LCE
03.28	Sekolah rendah dan menengah	SK. Wakaf Stan SM. Kubang Kerian
09.05	Latar belakang keluarga angkat	Terengganu

MASA	SUBJEK	NAMA KHAS
BAHAGIAN B : KERJAYA (PENGALAMAN) TOKOH		
12.08	Tempat temuduga	Pengkalan Chepa Tanah Merah Pasir Puteh Machang
12.37	Bangsa lain yang terlibat semasa temuduga	India Iban China
13.43	Tempat rekrut	Port Dickson
15.09	Kompeni asal platun	Kompeni F
17.18	Tempat pertama bertugas	Kuala Lumpur
18.53	Tempat terakhir	Pengkalan Chepa
21.07	Pangkat yang diterima	Lanskoperal Koperal
21.48	Penglibatan semasa tentera	Kor Perkhidmatan
28.08	Tempat operasi	Hutan Gubir Hutan Belum

MASA	SUBJEK	NAMA KHAS
BAHAGIAN C : SUMBANGAN DAN ANUGERAH		
56.09	Syarat menyertai tentera	SPM (Sijil Pelajaran Malaysia)
57.19	Anugerah yang diterima	APC (Anugerah Pencapaian Cemerlang)
01.01.19	Pingat-pingat yang diterima	PPA (Pingat Perkhidmatan Awam) dan PPS (Pingat Perkhidmatan Setia)
01.01.38	Penyampaian pingat	Pegawai Pemerintah

INDEKS

INDEKS

A

Alor Setar

APC

B

Belum

Bosnia

Brunei

Bukit Cina

Bukit Kayu Hitam

C

Changlung

China

D

Dato

F

Filipina

G

Gubir

Gurun

K

Kedah

Kemaman

Kem Desa Pahlawan

Kem Gurun

Kem Kementah

Kem Kepala Batas

Kem Pengkalan Chepa

Kepala Batas

Koperal

Korea

Kor Perkhidmatan

Kota Bharu

Kuala Lumpur

L

Lanskoperal

LCE

M

Machang

H

Hutan Belum

Hutan Gubir

I

Iban

India

Indonesia

Inggeris

J

Jepun

Johor

R

Rejimen Askar Melayu Diraja (RAMD)

S

Sabah

Sarjan

Sekolah Kebangsaan Wakaf Stan

Sekolah Menengah Kubang Kerian

Singapura

Sungai petani

N

Negeri Sembilan

P

Panglima

Pasir Puteh

PBB

Pengkalan Chepa

Perodua

Port Dickson

PPA

PPS

T

Tanah Merah

Thailand

Terengganu

U

UiTM

W

Wakaf Che Yeh

RUJUKAN

RUJUKAN

1. Tokoh: Koperal Shahul Hameed Bin Md Rashid, bekas anggota tentera
2. Laman web : armd.gov.my, atm.gov.my
3. Buku Pendokumentasian Sejarah Lisan-IMR 603

LAMPIRAN

UNIVERSITI TEKNOLOGI MARA

Machang, Kelantan

PERJANJIAN MENGENAI SEJARAH LISAN

Syarat-syarat mengenai wawancara yanq telah diadakan antara Universiti Teknologi MARA dengan ....

Pada ....

1. Pita rakaman hasil wawancara yang tersebut di atas adalah diserahkan kepada Universiti Teknologi MARA untuk disimpan buat selama-lamanya.
2. Pihak Fakulti Pengurusan Maklumat, Universiti Teknologi MARA akan mengambil apa-apa tindakan yang difikirkan perlu untuk memelihara pita rakaman ini.
3. Pihak Fakulti Pengurusan Maklumat, Universiti Teknologi MARA boleh membuat transkrip pita rakaman dan transkrip-transkrip ini perlu/tidak perlu disemak oleh pengkisah (interviewee).
4. Pita rakaman/transkrip ini akan dibuka kepada sernua penyelidik sama ada dari Malaysia atau luar negeri yang bertujuan membuat penyelidikan yang sah tanpa syarat-syarat / dengan **syarat:** -

   Apabila petikan diambil dari pita rakaman/transkrip ini untuk digunakan di dalam penerbitan, tesis dll., sumbernya hendaklah diakui oleh penyelidik-penyelidik.
5. Adalah dipersetujui bahawa pita rakaman/transkrip ini akan dibuka kepada penyelidik-penyelidik dalam dan luar negeri mulai dari .... (tarikh). Dipersetujui pada .... oleh kedua pihak yang berkenaan.

....	....
Tokoh: Angkatan Tentera Malaysia	*Nama: Dr. Ghazali bin Osman*
Nama tokoh: Koperal Shahul Hameed Bin Md Rashid	*Jawatan: Ketua Koordinator*
	Fakulti Pengurusan Maklumat

ANUGERAH YANG DITERIMA

Gambar 1: Pingat Perkhidmatan Awam (PPA)

Gambar 2: Pingat Perkhidmatan Setia (PPS)

Gambar 3: Sijil Anugerah Pencapaian Cemerlang (APC)

Gambar 4: Sesi temubual

Gambar 5: Tokoh dan pelajar yang terlibat